

Rhagoletis fausta

Ďalším, doteraz nezisteným škodcom v podmienkach Európskej únie z rodu *Rhagoletis*, je *Rhagoletis fausta*. Uvedená vrtivka sa vyvíja v plodoch rastlín z rodu *Prunus*. Hlavnými hostiteľmi sú **čerešňa vtáčia a čerešňa višňová, slivka japonská, čremcha neskorá, čremcha červená a *Prunus emarginata***. Pôvodnou oblasťou výskytu je Severná Amerika.

Obr. 1 - *Rhagoletis fausta*

(Zdroj: <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.2903/sp.efsa.2020.EN-1917>)

Dospelce sú 3-4 mm dlhé, na priesvitných krídlach majú tmavé priečne pásiky, pričom na ich špici je typická kresba pripomínajúca písmeno F. Môžu žiť po dobu 40 dní. Vajíčka, ktoré sú kladené pod šupku plodov hostiteľských rastlín, sú belavé. Liahnutie prebieha od konca jari až do konca júna. Vývin bielych a beznohých lariev trvá 2-5 týždňov, pričom počas tohto obdobia sa larvy živia dozrievajúcim plodom. Po tomto období larvy opúšťajú plod a kuklia sa v pôde pod hostiteľom, kde prezimujú. Škodca má jednu generáciu za rok.

Dospelé jedince, rovnako ako aj larvy *Rhagoletis fausta* si môžete v praxi zameniť s inými druhmi vrtiviek. Pozorovacím znakom pre Vás môže byť kresba na vrcholovej časti krídla v tvare písmena F v prípade dospelých jedincov.

Pri kontrole sa hľadajú drobné vpichy, ktoré vznikajú na miestach kladenia vajíčok, okolo ktorých obvykle dochádza k zafarbeniu šupky. Vývoj lariev sa na plodoch môže okrem zmien vo farbe prejaviť aj mäknutím pletiva. Plody môžu byť sekundárne napadnuté aj ďalšími patogénmi. Takto napadnuté plody sú znehodnotené a môže nastať ich opad.

Škodca je schopný lietať iba na krátke vzdialenosti. Dlhšie vzdialenosti však dokáže prekonávať vďaka ľudskej činnosti, ako je napr. transport napadnutých plodov. Rovnako sa

však škodca môže šíriť aj v štádiu kukly, ktorá by bola v pôde (napr. v prípade koreňového balu rastlín).

Prieskum na tohto škodcu vykonávajú rastlinolekárski inšpektori ÚKSÚP už niekoľko rokov, doteraz nebol na území Slovenska zistený. *Rhagoletis fausta* môže byť monitorovaný pomocou žltých lepových lapačov, ktoré odchyťávajú obe pohlavia. V prípade podozrenia na výskyt tohto škodcu je nevyhnutné kontaktovať ÚKSÚP, a to telefonicky na telefónnom čísle 02/59 88 03 45, e-mailom na ochrana@uksup.sk alebo písomne na adresu:

Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave
Odbor ochrany rastlín
Matúškova 21
833 16 Bratislava.

V prípade potvrdenia výskytu vydáva ÚKSÚP prísne rastlinolekárske opatrenia, ktorých cieľom je eradikovať tohto karanténneho škodcu Únie.

Ing. Ivana Bugriová
ÚKSÚP – OOR
26.11.2021